

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cèntims per tot a reu

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

La farsa del desarmament

La frase no és nostra. És de Lloyd George. A cadascú el seu. Quan la reproduïm, però, hom pot suposar que hi estem d'acord, completament i absolutament d'acord.

No dissentim de l'ex-"premier" anglès més que des del punt de mira d'on esguardem la farsa i del lloc on la trobem.

Lloyd George diu que els farsants, en aquest cas, són els francesos, que estan armats fins a les dents, que tenen més canons i més municions que mai, i que, quan reben invitacions per a desarmar, responen: "Comenceu vosaltres".

I nosaltres sostenim que en el mateix cas que els francesos es troben pel que toca als exèrcits de terra, estan els anglesos en ço que es refereix a les forces de mar.

També la Gran Bretanya posseeix més "dreadnoughts", més creuers i més submarins dels que necessita per a la seva defensa.

Ja sabem, ja, allò de la llibertat de la mar i del comerç marítim i de la conveniència de tenir desembarassat el camí d'Egipte i de les Índies.

Però, aquests arguments, ¿valen més que els que addueix França, quan exposa els perills que l'amenacen pel nord i per l'est?

Creiem nosaltres que no valen gaire més.

La farsa, doncs, és recíproca. La comèdia és doble.

Tornem, en conseqüència, a la nostra dèria. Aquest problema no l'han de resoldre els governs. L'han de resoldre els pobles.

Una altra corranda popular catalana diu: "Roba, per què no t'eixugues? Mestressa, per què no em bellugues?"

Belluguem-nos, doncs, si volem fondre el greix que ens ofega.

ANGEL SAMBLANCAT

En Duran i Ventosa ha parlat.

...i ha parlat de l'Exposició.

I ha dit que En Cambó va pensar en fer-la allà.

I que En Pich hi va convenir.

I que treballaren molt.

I que les coses abans tenien un caire, i ara en tenen un altre.

I que Montjuïc estava divorciat de Barcelona, i ara no ho està.

I que ell era un sentimental.

Fa l'efecte que la conferència de Lluís Duran i Ventosa ha estat només per especificar que la idea de fer l'Exposició a Montjuïc era dels regionalistes.

I amb això, ja no hi estem conformes.

Caldria saber si el doctor Amargós, qui fou, en realitat, qui tingué l'acudit de fer-ho a Montjuïc i qui va comunicar-ho al senyor Cambó, no com a tal senyor, sinó com a regidor de Barcelona que era, estava afiliat a la "Lliga Regionalista".

El senyor Duran i Ventosa fa bé d'apuntar-se tant. Però, com que ara ja no volem deixar passar, com abans, els èxits a les dretes, i els fracassos a les esquerres, ja faran el favor de precisar-nos aquest punt capital.

El senyor Amargós, era de la "Lliga Regionalista"?

Els vocals de la "Comissió d'Eixampla" de l'Ajuntament de Barcelona, en aquella data, eren tots de la "Lliga Regionalista"?

Ben llunyans estem de la posició ideològica del senyor Pich; però val a dir que potser podria dir el senyor Pich, exactament, qui va tenir la pensada inicial de l'Exposició a Montjuïc.

Catalunya artrítica

Em demanen que expliqui què volia dir, la setmana passada, quan escrivia que Catalunya està artrítica.

Senzillament, que ací s'imposa un retorn a la naturalesa.

Per a pasturar i menjar alfals?, objectarà algun bromista.

A règim de palla i ordi, com els cavalls, o de glans, com altres bestioles, efectivament, hauríem de posar tots els que es prenen la vida i el món per fer-hi barrila.

I ni del que es peixen els humils irracionals són dignes de nodrir-se molts pedants encarcerats, que es creuen savis només perquè són socis de l'Ateneu, tenen un títol acadèmic i porten ulleres.

Quan prediquem la reintegració al camp, dissentint en aquest punt concret del nostre elegant i benvolgut germà espiritual Lluís Capdevila, no ho fem certament com el senyor Elias de Molins, el baró d'Esponella o qualsevol altre peix gros de l'Institut Agrícola català de sant Isidre.

No ho fem perquè els altres agafin l'axada, suïn, treballin i fanguin, mentre nosaltres ens ben peixem al restaurant i prenem la fresca al cafè o al club.

La nostra intenció és ben altra. L'enyorança que sentim de la terra, de la muntanya, del sol, del vent, del mar, és perquè creiem que estem infectats, podrits de civilització i de ciutadania, i ens convé una injecció, una mena de boó contra aqueixa aversió.

I la dutxa, la hidroteràpia i l'helioteràpia que ens guaririen, no ens la poden donar la Rambla ni el districte V.

Els catalans som massa carnívors i poc herbívors, frugívors i rumiants.

Carn fa carn — diem —, i el vi fa sang. No, no. El vi fa embriacs. I la carn fa paràlisis, reumàtics i hemiplèxics.

Enlloc n'hi ha tants com ací: No d'alcohòlics, sinó dels altres. Enlloc hi ha tanta feridura, tanta arterioesclerosi, tanta pressió arterial. N'estan empestats fins els barris obrers.

I això és de menjar porc, d'abusar de la carnsalada, de la botifarra amb bolets, de les "mongetes amb llimillo".

Cap terra té el mosaic i la varietat d'embotits que tenim nosaltres. Podríem optar al primer premi en una exposició.

I així abunden entre nosaltres els calbs, els apoplèctics, els ventrelluts, els atacats de poagre.

Prematurament, la sang se'ns envelleix, el cor se'ns cansa, d'atipar-nos massa i de glatir en va.

Als quaranta anys no valem cinc cèntims, no valem ni per anar al balcó i guaitar si plou.

Tirem més de mitja vida a les escombraries. Ens suicidem. Morim de fam de vida. Volem viure poc i bé. Sacrifiquem l'extensió a la intensitat. L'excés de velocitat ens perd; congria i precipita la catàstrofe.

Remei? Ja ho hem dit. Sobrietat, gimnàsia, exercici, esport, bany diari, excursions freqüents.

—Em sent bé?
—Sí!
—Quan m'apujarà el jornal?
—No sento res.

LLIÇÓ POLITICA

L'interès del comentari

La iniciativa del cap del govern francès, senyor Briand, de constituir una Federació d'Estats Europeus, ha entrat ja en el període interessant de propaganda i difusió.

En comentar el llançament de la iniciativa, ja diguérem que, abans de cristallitzar en una realitat prometedora, havia de precedir-la un període de preparació, durant el qual, per una banda els impugnadors, i per altra els defensors, portarien l'esperit de la proposició fins als reconcs més apartats de la terra.

Tanmateix, això no ha arribat encara. Potser passi molt de temps abans que arribi. Però com que el que cal és començar, allò que interessava és que algú obrís el foc.

Herriot, el ben conegut demòcrata francès, ha estat el primer. De tornada d'un dels seus viatges d'estudi, tan freqüents com les seves ocupacions polítiques li ho permeten, ha donat unes conferències en països centro-europeus, tot defensant la idea de la Federació i exposant el seu punt de mira personal pel que toca la importància del projecte.

Fóra pueril que ens entretinguéssim, ni que fos superficialment, en recollir allò que de substancials i fonamental hagi dit l'ex-president del govern francès. Els nostres lectors, la majoria, si no tots, ho han llegit en les informacions trameses pels corresponents.

Però si no recollim res del que pugui haver dit Herriot, si que ens interessa recollir — i això és el que motiva el comentari — que amb les conferències i actes públics en què ell ha pres part, s'ha donat estat públic a la idea de constituir aqueixa Federació. I aquesta és la cosa interessant.

Som dels que creuen que tota obra d'aproximació entre pobles que no porti el distintiu de l'acquiescència popular, no serà duradora ni eficaç. Que, mancada d'aquest requisit, es marcirà en les cancelleries diplomàtiques i en els salons dels ministeris d'Estat.

Evitar aquest perill, aquesta possibilitat, portant el problema a la plaça pública, és com dir que si la Federació entre els Estats europeus ha d'arribar a constituir-se, li cal, abans d'esdevenir realitat, que la vox populi la sancioni amb l'acquiescència de llur sobirana voluntat. Per això, i per cap altra cosa més, hem tingut interès de fer avui aquest comentari.

PEER GYNT

—Veus, hordegàs, la gran muntanya plena d'obstacles que investim?
La bona pau, que ens és estranya,
i el bon amor rauen al cim.

Ara la selva afrosa, obscura,
és de les feres i dels corbs;
el mal gegant també hi pastura
gràcies als gnoms que són tots orbs.

Com nou Peer Gynt, la consciència
se'ns ha amarat d'un ideal;
voí afrontar l'experiència
d'assolir, un jorn, el punt més alt.

No és pas fressada l'ampla ruta
que ens durà a l'èxit o al fracàs;
asprosos rocs — la gent astuta —
ens barraran sovint el pas.

Homes de cor, donant l'exemple,
hi deixaran potser la pell
per a bastir-hi, al cim, el temple
que el nostre món farà més bell.

L'ascensió serà molt dura,
mes el camí no serà trist;
tindrà el regust d'una aventura
i l'al·licient de l'imprevist.

Pels corriols que havem d'emprendre
hi ha emmaranyats argelaguers
i ens ferirem en la pell tendra
amb l'esgarrinx dels esbarzers.

Mes, tant se val; que la febrada
del mateix cor, la passió,
ens faran dolça la pujada
i ens privaran de tot doló.

No és la fressada carretera
que ha de portar-nos a destí,
no és cap passeig ni cap dreuera,
ni un viarany ni un mal camí.

La bona ruta és l'escarpada,
la que ens farà patí i suà;
la que promet, dalt la collada,
un sol magnífic l'endemà.

La bona ruta és la més dreta,
la del trajecte recte i curt;

rostos amunt, pulmó i cameta
i res de por si el monstre surt.

I si sortís, la bèstia rara,
fer com Peer Gynt, l'àgil, l'ardit:
una riulla en plena cara
i un cop de glavi al mig del pit.

FORLIFE.

INTENCIONS

UNA LLEGIDORA EXEMPLAR

Tothom qui s'aprecia un xic, tothom qui té cara i ulls i es dedica a escriure, ha escrit aquests dies unes paraules sobre la Diada del Llibre, el llibre, i el problema del llibre.

Jo no vull ésser menys, jo us vull parlar també de la festa del llibre.

Però no temeu, no us cantaré la lletania inflada que tothom canta cada any quan s'apropa el 6 d'octubre, no treuré a relluir els tòpics de sempre, els tòpics de tothom: la festa major de la cultura, el germà llibre, el pa espiritual, etc., etc.

Senzillament: anotaré i comentaré un fet que em sembla digne de no restar anònim. El dia de la festa del llibre, com cada any, vaig passar-me moltes hores a la llibreria del pare López. Una gentada enorme s'havia aplegat davant la llibreria del pare López. Aquesta gentada obstruïa el pas de tramvies i cotxes, ocupava part del passeig central. Aquesta gentada, de les sis per amunt era composta gairebé d'obrers i empleats, d'homes que treballen. Aquesta gentada comprava llibres, comentava els que tenien més venda i el com i el per què, aplaudia els oradors que des de la tribuna dirigien la paraula al poble. Una observació: tant els xofers, com els tramviarers, procuraven en lo possible no interrompre els oradors amb la remor de klaxons i campanes, actitud discreta i respectuosa que cal elogiar.

La gentada es renovava continuament. Hi havia, però, qui no es movia, qui s'hi passava hores. Jo hi vaig veure, durant una llarga estona, una noia. I us vull parlar d'aquesta noia.

No era pas una gran dama, ni una senyoreta de l'aristocràcia: les grans dames, les

senyoretetes de l'aristocràcia, no es deturen tanta estona davant les llibreries.

No, no: era una noia del poble, una noia de condició humil, però amb una innata distinció que no tenen moltes dames de la nostra aristocràcia, que és una aristocràcia que encara no ha perdut l'oloreta del taulell o de la fàbrica de teixits.

Aquesta noia vestia de negre i tindria uns vint o vint-i-cinc anys. La roba negra — i el cabell també negre o molt fosc — feien més blanc el seu rostre: un rostre viu, interessant, obert, intelligent. El rostre d'aquesta noia s'encenia, resplendia davant dels llibres. El rostre d'aquesta noia — un dels més transparents, un dels més intelligents que he vist — s'encenia, resplendia d'emoció, de passió amb les paraules càlides de Rovira i Virgili, d'Angel Samblancat, dels altres oradors.

Aquesta noia havia comprat dos llibres i els duia apretats damunt del pit. Aquests llibres eren "La Monja", de Diderot i "Els polítics catalans", de Rovira i Virgili.

No és corrent veure llibres d'aquesta mena, d'aquest to, en mans de les noies. Les noies acostumen tenir — malauradament — altres lectures. Acostumen llegir esferpentos com "Abandonada en su noche de bodas", les novelletes ensucrades de Folch i Torres, les de Berta Ruck o Concordia Merrell, les de la senyora Monserrà, les de la senyora Concha Espina. Però no acostumen llegir llibres com "La Monja", de Diderot, o com "Els polítics catalans", de Rovira i Virgili. Cal per això una preparació intel·lectual més vasta, una comprensió més profunda, un criteri més independent.

"La Monja" és un llibre fort, valent, aspre, que, per una hipòcrita pudícia, no pot posar-se en totes les mans. La prosa de Rovira i Virgili és una de les més belles, de les més clares, de les més intel·ligents, de Catalunya. El seu "Teatre de la Natura", els seus magnífics editorials de "La Nau", i ara aquests estudis de "Els polítics catalans" són lectures que interessien i apassionen.

Aquesta noia de front ample i obert, d'ulls intel·ligents, de bellesa serena, apretava els dos llibres damunt del seu pit, els mirava amb amor.

Jo vull remercier públicament aquesta noia gentil pel fet d'haver comprat aquests dos llibres.

LLUIS CAPDEVILA.

El camí de la felicitat

Tots els sistemes polítics i socials en ús i els nous que puguin venir, no seran de cap eficàcia per al progrés i benestar de la humanitat, si aquests no tenen per base única la consistència i compliment del deure individual.

Per tal que el món sigui feliç, no hi ha altre camí que aquest. L'home ha de fer-se conscient dels deures que té contrets amb ell mateix, i ha de complir-los amb rigorosa escrupolositat. No té, en rigor, cap necessitat de pensar en el progrés dels altres homes; pensant en el propi, en el seu millorament moral, esforçant-se per assolir cada dia un nou triomf encaminat a l'enderrocament dels seus defectes i imperfeccions, n'hi ha prou.

La terra que habitem és un gran taller on cada home hi té una ineludible feina a fer, feina que no pot pas manllevar-se a ningú, que ha d'ésser pròpia i exclusiva; aquesta feina consisteix en el coneixement d'un mateix, primer, i en l'esforç continu, porfidiós, constant i entusiasta per desenrotllar les facultats totes latents en cada ésser, fins aconseguir la major i més polida perfecció possible.

Ningú no ha nascut per a fer més feina que la d'ell mateix. Cal, per tant, practicar l'individualisme honrat; i l'individualisme així entès, no és pas obra d'un egoista, sinó d'un home tal com deu ésser, és a dir, generós i amant del progrés. Ja no cal dir que un home capaç de conduir-se així, en seguir aquest seu camí ascensional en la conquesta de la pròpia redempció, procurarà sempre i en tot moment no entorpir ni entrebancar el camí d'altri.

I la conseqüència lògica d'aquesta perfecció individual, serà el progrés i benestar col·lectiu que tan inútilment es pretén assolir ja fa tants segles.

GALLARANC.

La dreta comença a marxar

Un llibre d'En Vallès i Pujals;
Un llibre d'En Cambó;
Una conferència de Duran i Ventosa;
En Puig i Cadafalch s'ha tret el bigoti i la barba;
La "Lliga Regionalista" torna a actuar...

Correu de l'Estranger

EL DESARMAMENT NAVAL I LA LLIBERTAT DELS MARS

Les efusions líriques provocades pel viatge de Ramsay MacDonald, comencen a calmar-se. I conseqüentment, hom comença, a la premsa anglesa i americana, a examinar, d'una manera més raonable, els resultats obtinguts.

Quines seran les conseqüències morals i materials de l'entrevista entre el "Premier" anglès i M. Herbert Hoover? L'entusiasme de primera hora ha estat contrarestat, en part, pels comunicats oficials i per les prudents declaracions que MacDonald ha fet als periodistes, tot mostrant que queden encara nombroses dificultats polítiques i tècniques per resoldre, abans d'arribar a una fórmula satisfactòria de desarmament naval.

Cal remarcar que el president de la República nordamericana, així com el seu interlocutor britànic, han procurat, per tots els mitjans, de no donar al món la impressió, perillósíssima, de què volien concloure una mena d'aliança anglo-saxona.

A tot Europa — però a França i a Itàlia especialment —, una aliança com aquesta era molt recelada, i hauria portat les més greus complicacions.

De totes maneres, el problema de la llibertat dels mars no serà resolt sense llargues i importants deliberacions. Les dificultats es presenten precisament quan es tracta de passar del terreny sentimental al domini de les realitats.

LES ELECCIONS TXECOESLOVAQUES

Per al dia 27 d'aquest mes, estan assenyalades les eleccions generals de la república Txeco-eslovaca.

D'ençà de la fundació de la república, és la tercera vegada que el poble txeco-eslovac és cridat a unes eleccions generals.

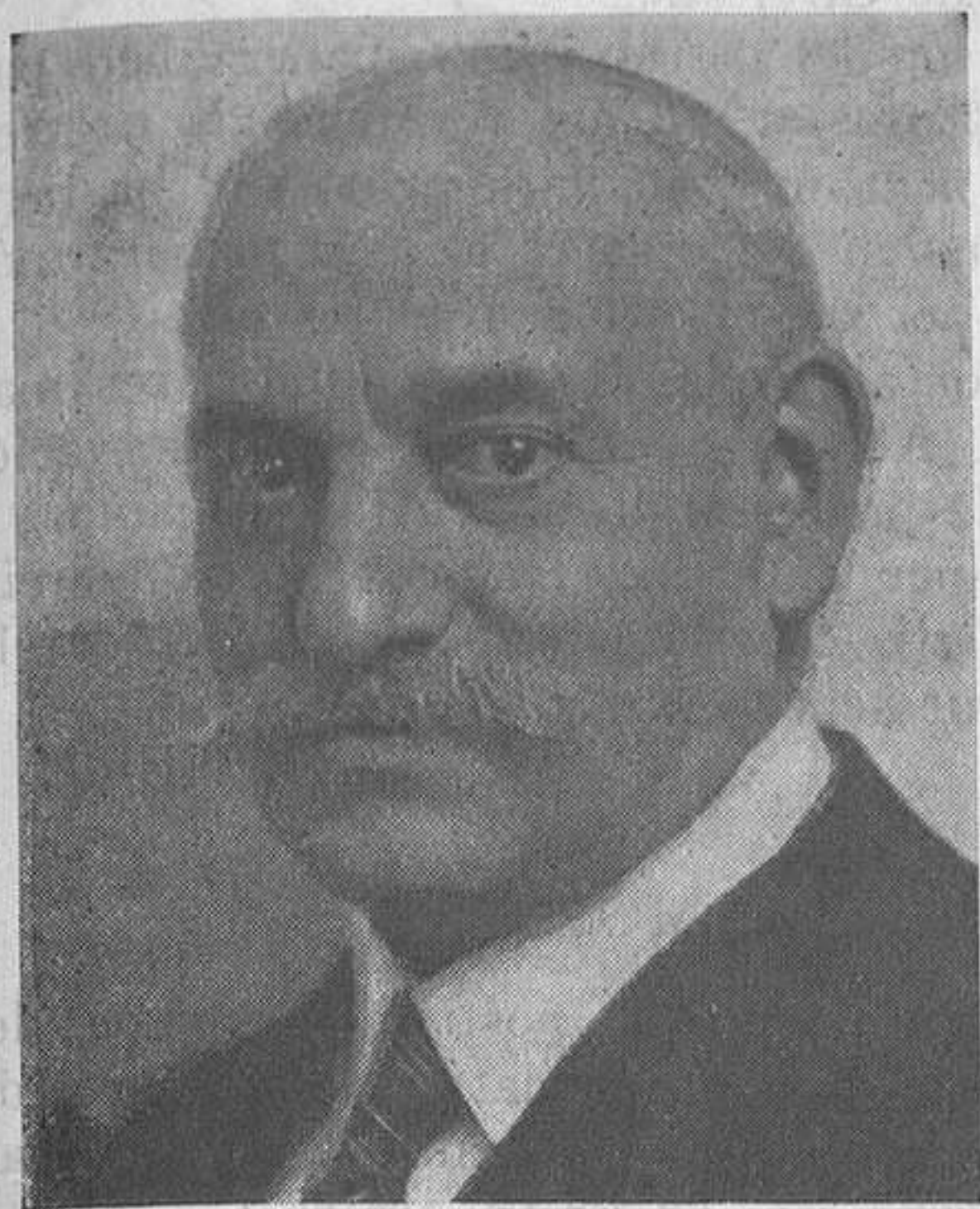
Han d'ésser elegits, per mitjà del sufragi universal dels dos sexes, amb representació proporcional, un Senat de cent-cinquanta membres, i una Cambra de tres-cents.

Les primeres eleccions, l'any 1920, foren un triomf per als socialistes. Els dos partits social-demòcrates (alemany i txec), i els socialistes del senyor Benes, obtingueren, a les dues assemblees, la meitat dels llocs.

Posteriorment, els comunistes, que tenien majoria en el partit socialista, s'organitzaren, com a tot arreu, en partit distint, sota l'emblema de la tercera Internacional. I això fou la causa principal del fet que, a les eleccions de 1925, els social-demòcrates perdessin la meitat de llurs efectius a profit dels comunistes i també dels partits burgesos.

En les properes eleccions hi ha grans possibilitats que la coalició burgesa sigui destruïda i que els socialistes obtinguin unes posicions semblants a les de 1920. La situació política actual sembla indicar-ho clarament.

La columna de l'esquerra

PERE COROMINÈS

F A anys, els setmanaris regionalistes com Cu-cut!, La Piula, El Xerraire, etc., el dibuixaven amb la xalina generosa i revolucionària. Hi hagut tres xalines famoses: la d'Ignasi Iglésies, la de Gabriel Alomar i la de Pere Corominès. Ignasi Iglésies, abans de morir, ja se la va treure. En Pere Corominès, quan deixà d'ésser anarquitzant, també la va arrencar, i tan sols la du' ara amb la seva gràcia peculiar. En Gabriel Alomar, que passeja pels vells carrers mallorquins.

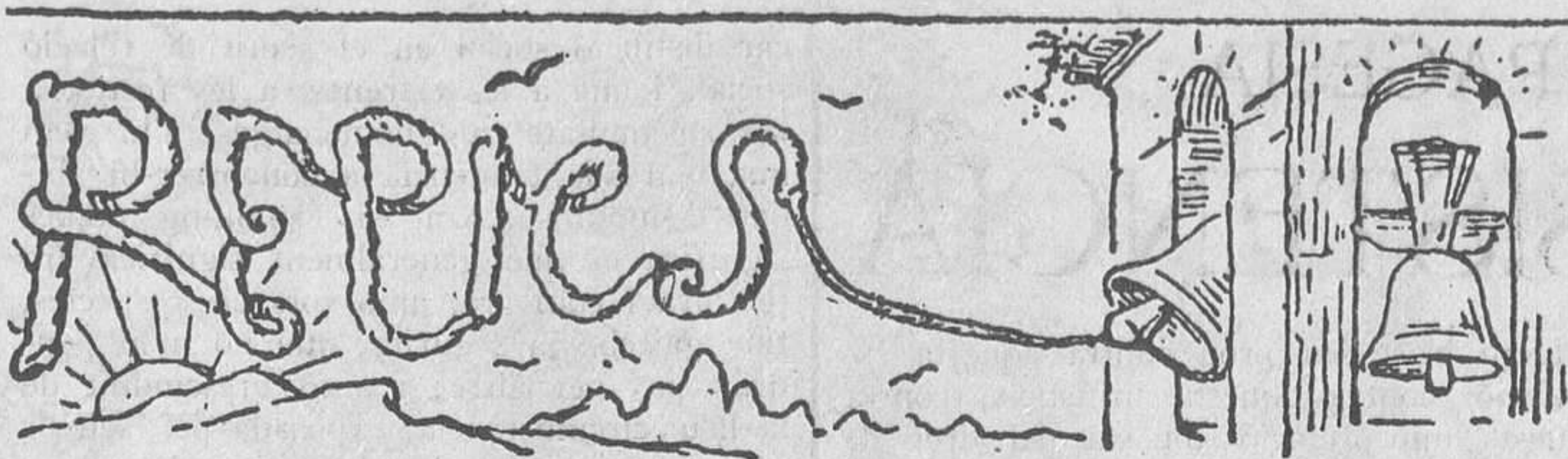
Pere Corominès ha estat un dels homes acusats. Ha patit fam i set de justícia, i sap el que són les presons obscures. Ha patit persecució de justícia. L'altre dia, quan Duran i Ventosa, en la conferència que va donar a l'Ateneu, deia que Montjuïc el coneixien els que hi anaven els dijous i divendres sants i els que hi havien estat, En Corominès va somriure melangiosament. Ell sabia el que li costà escriure Les presons imaginàries.

Comprensiu, liberal, ha anat evolucionant, no deixant darrera d'ell odis o venjances, sinó amistats sinceres. La seva evolució no ha estat pas la d'un arrivista que vol ésser amo o enriquir-se, sinó situar-se en plans socials superiors, per a poder ajudar a l'enlairament dels ideals que seguien defensant els altres. Aquesta posició no és pas nova a la vida política dels pobles. Briand, d'haver restat socialista tota la vida, no hauria pas donat l'empenta democràtica que ha aconseguit dins de les institucions republicanes de França, ni hauria pogut realitzar la tasca paneuropea que ha aplanat el camí de la pau vertadera i ferma. Passant d'un partit a l'altre, guardant dintre d'ell un sediment liberal considerable, ha estat possible guanyar la confiança de determinats sectors dretistes polítics i donar-los a entendre que és un bé per a tothom facilitar el progrés ideològic, i no pas entorpir-lo amb brutalitats de cap mena.

Pere Corominès, sense perdre la seva ver-tebra republicana, deixà d'ésser l'anarquitzant d'anys enrera, per a situar-se en un pla d'esquerra-centre que servia per a facilitar l'accés dels homes amb interessos a les idees esquerranes. Aquesta tasca fou feixuga. Pogué equivocar-se. Però tothom pot caure en error. El que cal és que el sentit honorable de la vida, la dignitat de la derrota donin a l'home el caire precís. Pere Corominès ha estat tota la vida un home honorable que ha volgut fer de la seva vida una curiosa obra d'art.

Liberal, perfectament liberal, amic dels pobres i dels obrers, no ha mancat mai a cap deure. Ha estat al rengle que devia ésser en l'hora exacta. Aquest fet és l'important en la vida d'un home que ha estat polític i que, encara que no ho sigui, publica llibres que són actes de fe liberal i humana.

La setmana que ve: ANGEL SAMBLAN-CAT.

UN EXEMPLAR MES PER AL CIRC GLEICH

També ens han vingut a veure alguns vells representants de la funesta política.

Un d'ells, La Cierva que, per més que els nois de la premsa li demanaren insistentment, no volgué fer declaracions.

Tanmateix fou encertada la seva negativa. Pel què havia de dir i pel què podia dir, el millor era callar.

Que esperi a parlar davant de Sant Pere, quan s'hagi de defensar de tants pecats i tantes malifetes.

CAMI DE L'AMOR

Com a preliminar de la Conferència Naval que es prepara, sembla que França i Itàlia han sostingut ja mantes converses.

Ho trobem molt atinat. De la conversa en deriva el coneixement, del coneixement en vé l'amistat, i de l'amistat en pot pervenir l'estimació.

Que conversin l'argament, i, si pot ésser, a cau d'orella i a les fosques. Com si fossin al "ciné".

CASORI D'UPA

El príncep Humbert d'Itàlia i la princesa Marieta de Bèlgica estan a punt de prendre estat matrimonial.

Així, estimant-se els prínceps, sembla que fóra la manera d'assegurar la pau del món.

Mes, ai, que en aquest món de mones, hi ha també tants matrimonis sense pau!

I si a les cases s'hi fica la bruixa de la des-avinença, què ha de succeir en els pobles?...

UN FORASTER DE NOTA

Entre moltíssimes visites d'altura, poden apuntar-se, aquests dies, els barcelonins, la del President del Consell de Ministres de Noruega.

Ben vingut a casa nostra el més genuí representant de la gran nació pescaire.

Però... valga'm Sant Pere Pescador!... Què haurà dit l'important personatge noruec en veure que, per a celebrar la seva arribada, els bacallaners han apujat el preu del bacallà?

UN CERVELL QUE S'HA ESTOVAT

Després de varies intermitències confirmant i desmentint la nova, sembla cert i positiu que Stalin, el famós dictador dels soviets, s'ha tornat boig.

Encara fuma en pipa, encara beu i es diverteix; però s'ha tornat boig.

Una dada més per a afegir a la segona edició de "Les Dictadures".

Idees i accions

S OVINT trobem bons els conceptes morals que exposa l'escriptor en llurs articles; per la rectitud de criteri que se'n desprèn, hom queda meravellat i ja s'imagina l'home menant una vida elevada damunt d'excel·lents principis.

Un dia, però, l'atzar ens proporciona l'ocasió de poder conèixer quelcom de la vida privada d'aquest home, i, com és natural, ens lliurem amb un punt de curiositat xafardera a l'observació de la vida íntima d'aquell que hem vist a través de llurs articles ple de virtuts.

La realitat, però, sempre amarga, cuida de desil·lusionar-nos; les accions d'aquell escriptor que va entusiasmar-nos tenen molt que desitjar dels principis que predica.

Propagar idees moralitzadores o polítiques per mitjà de la premsa és molt fàcil; amb l'exemple, ja és més difícil. Després

MONEDA ESTRANGERA

Durant dos dies fou esplèndidament festejat i obsequiat, a Barcelona, l'il·lustre Carmo-na, President de la República de Portugal.

I, naturalment, acompanyant tan altíssim personatge, vingueren també molts portuguesos de menor quantia.

Un d'aquests pujà, d'arribada, a un autobús, i en pagament del bitllet, donà unes quantes monedes de coure del seu país.

El cobrador llegí "Reis", i no gosà posar-hi taps; els tirà a la bossa sense piular.

Si els cèntims haguessin estat dels de la "perilla", ja hauria fet altrament.

UN AVANTATGE

La jornada de treball, a les mines britàniques, ha estat reduïda de mitja hora.

Una encertada disposició del govern laborista. Feliços minaires anglesos!

L'AMOR I L'OCUPACIÓ

L'evacuació de la Renània planteja un problema molt delicat.

El dels nombrosos fills il·legítims, nascuts de mare alemanya i de soldats anglesos, francesos o americans, que pugem a més de 15.000.

Conseqüències de la solidaritat internacional!

NOBLES PROPÒSITS

El "Sunday Express" dona la notícia que el govern MacDonald es proposa suprimir tots els serveis d'espionatge que funcionen sota el nom d'"intelligence service".

Molt ben pensat.

Els governs que mantenen aquesta mena de serveis, haurien de sentir-se'n afrontats.

JUSTICIA!

Ha començat la venda, en pública subhasta, dels béns que pertanyen a la princesa Victoria, germana de l'ex-kàiser.

I els de l'ex-kàiser i els de tots els Hohenzollern, haurien de subhastar-se, i remeiar amb ells algunes de les seves malifetes.

PENSAMENTS

"De posar Déu al cap de cada poble—diu J. J. Rousseau al "Contracte Social"—esdevingué que hi haguessin tants pobles com déus. Dos pobles, enemics gairebé sempre, no podien reconèixer un mateix amo: dues hosts en baralla no podien tenir un sol cap. De les divisions naturals nasqueren el politeisme i la intolerància civil i religiosa."

Cal distinguir sempre el cristianisme de l'Evangeli del cristianisme romà: tenen una ideologia no sols diferent, sinó, molt sovint, àdhuc contradictòria.

d'aquest desengany continuem a vegades llegint els articles d'aquests senyors, però a cada paraula de virtut doctrinària ens escapà per sota el nas una railleta irònica.

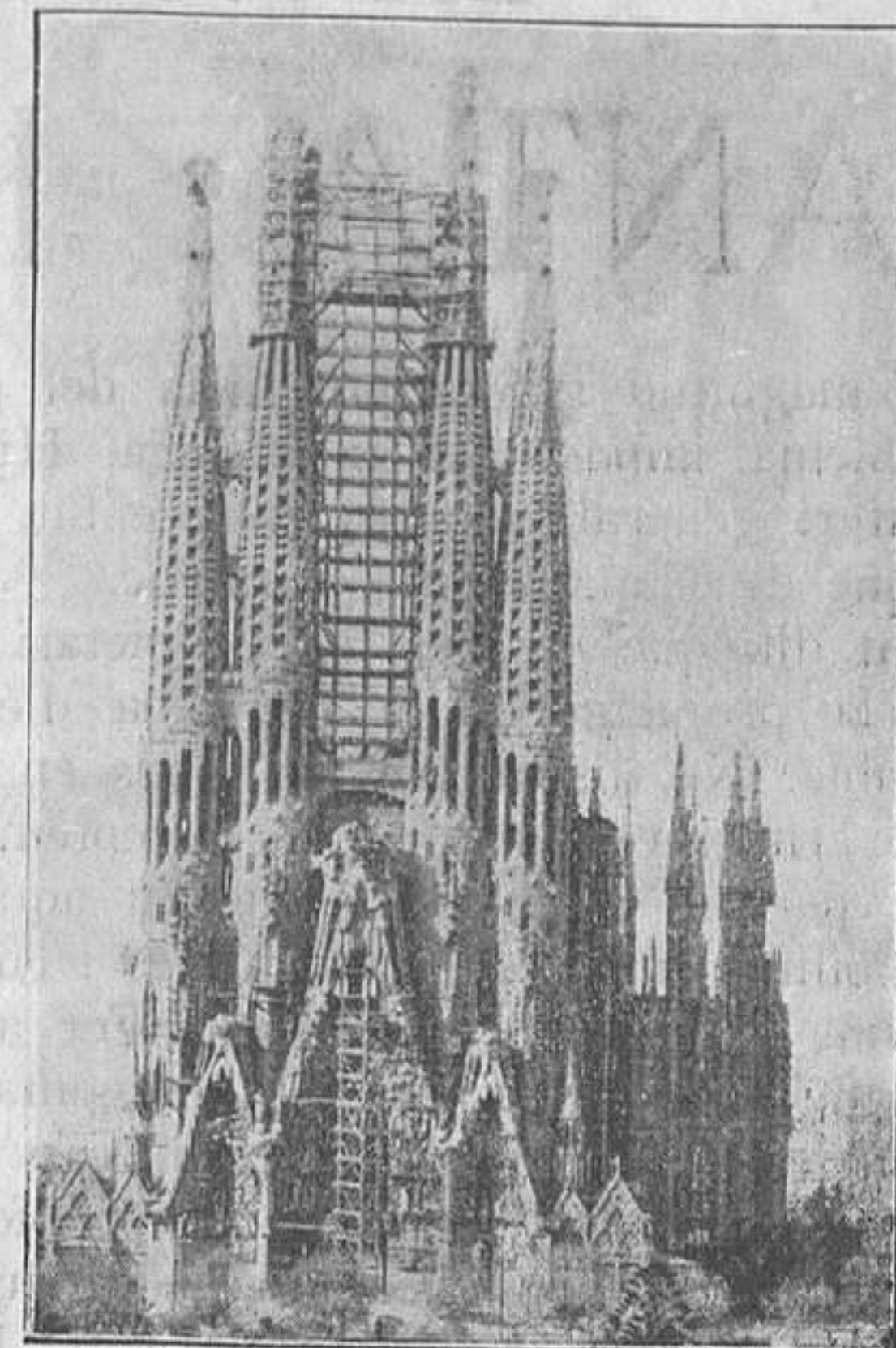
Podem trobar excel·lents les idees, podem compartir-les, propagar-les, però encara que tinguem en compte, que el que cal mirar d'una idea són els seus resultats pràctics, no de qui vénen, no ho farem amb aquella fe ni amb aquella convicció, com si sabéssim que el que les ha llançades li serveixin de control per als seus actes.

Així apliquem-ho a l'actuació política obrera de casa nostra, i ens quedarà confirmada la seva manca de fe i recels actuals.

En resum, convenen, per la vida política, com per qualsevol altra manifestació espiritual, homes sans que obrin com pensin i prediquin el que creguin.

D. COLOMER I OLIVERES

La columna de la dreta

VISTES DE BARCELONA

El Temple de La Sagrada Família, en construcció des de l'any 1882.

"EL RUCABADO"

No us fiquen pas amb Rucabado — ens han dit —. I han afegit: —Es capaç de delatar-vos.

Està bé. Què hi farem? En Ramon Rucabado ataca d'una manera grollera, inhumana, anticristiana, tots els homes de l'esquerra, i no és just que, per la temença d'una denúncia més o menys possible, nosaltres el deixem ésser l'amo del carrer. El carrer té molts amos, i nosaltres també volem manar-hi. A la fi paguem cèdula municipal. Hi tenim tant dret com ell. En Ramon Rucabado és l'inquisidor de les dretes. Des d'un setmanariet que és una mena de Papitu dretista, fa una tasca estúpida contra tot el que té un valor d'humanitat o de progrés. Un dia ofèn la memòria d'un mort, Cristòfor de Domènec; un altre dia diu que el cinema és un crim de lesa moralitat; enllà remou el fons istèric de la seva consciència, i, com un boig, es llença sobre un home o una idea que no li és agradosa. En Rucabado, diuen que té talent. Nosaltres creiem que és un ximple. I més que un ximple, ens fa l'efecte d'un guillat. De vegades sembla que fa por, perquè la seva exacerbació mental és tan poderosa, que serà capaç d'insultar-se ell mateix. La força de Rucabado no és la passió. És la bogeria. Té unes idees fixes, clavades amb claus de ferro, i no vol saber res de res. Ço seu no és cristiandat. Els cristians no feien el que fa Ramon Rucabado. Ell no hauria pas estat màrtir. Hauria estat inquisidor. S'hauria gronxat de satisfacció en veure cremar o patir els qui ell veuria com víctimes del pecat.

Rucabado no és gens intel·ligent. Intel·ligència vol dir comprensió, i En Rucabado no sap què és la comprensió ni que la paraula aquesta existeixi. En el seu diccionari, tan sols hi ha una paraula: venjança.

Si hagués nascut a les darreries del segle passat, diríem que és un tipus de matèria lombrosiana.

L'inquisidor Rucabado s'ha fet un nom. Fa de papu. Dins d'ell, però, hi ha un pobre home; un pobre home que s'ha cregut que fa por, perquè encara no hi ha hagut ningú que li planti cara. Des que uns quants ciutadans han començat a pendre-li el pèl de diferents tribunes esquerranes, el paper Rucabado ha baixat. De vegades, sense saber per què, ens en recordem del conte de l'ase disfressat de lleó, que, quan es va mirar al mirall, es va espantar ell mateix...

Per sort nostra i d'ell, l'inquisidor Rucabado només té feina al paper. Allí crema tots els enemics. Ens han dit que, un dia, per sentir una delectació sensual — potser si que hi ha quelcom d'això —, va arreplegar uns retrats de Josep Maria de Sagarra, Cristòfor de Domènec, Carles Soldevila, Lluís Capdevila i d'altres, i els va cremar al seu despatx...

El pobre Rucabado ja comença a fer una mica de pena, tantmateix; ja no és el que era fa uns anys.

No val la pena de parlar-ne.

Ja no fa por.

Ell mateix ramonrucabadeja...

La setmana entrant: DURAN I VENTOSA.

LA NOSTRA PAGESIA SANTA INSISTENCIA

LA magnitud i la importància del problema imposen la insistència. Hi ha un criteri general, consagrat, acceptat, per tots, que és el que manté l'equívoc.

Hom diu que el dret del propietari damunt la propietat de la terra ha d'ésser intangible. No discutirem les raons en què aquest criteri es fonamenta. Acceptem-ho, doncs, per un moment. Admetem aquesta intangibilitat amb les prerrogatives i consideracions que se li reconeixen. Fet això, anem en cerca de ço que és fonamental.

L'emigració de l'obrer del camp cap a la ciutat, beneficia o perjudica el propietari de la terra? El perjudica, no hi ha dubte. Per què no l'evita, doncs, l'emigració? Perquè no vol. I aquest és el desllorigador de la qüestió.

Una de les causes que més podrien contribuir a què el pagès se sentís vinculat a la terra que treballa, fóra el tenir la seguretat que, mentre ell no l'abandonés, mentre la treballés amb constància i assiduitat, el propietari no la hi pendria. Aquesta seguretat no existeix, però. I no sols no existeix, sinó que, passant per damunt de tot mirament i tota consideració, la hi pren, àdhuc quan, per mala collita o per massa ploure, o per culpa de la secada, l'arrendatari o el parcer es veu impossibilitat de pagar l'arrendament anual convingut.

Hom ha escrit prou contra aquesta espoliació, contra aquesta injustícia, contra aquesta interpretació abusiva del dret de propietat. El propietari, però, que no s'entén d'altres raons que les de la conveniència personal, passa per alt tot allò que contra semblant manera de procedir vulgui dir-se, i obra impulsat pel desenfrenat egoisme que generalment el caracteritza.

No obstant, per altra banda, el propietari constitueix, anima i sosté entitats que treballen per la reintegració al camp de l'individu que abandonà la terra.

La paradoxa, com pot veure's, no pot ésser més manifesta. Per un cantó, el propietari, sord a la veu de la raó, àdhuc anant contra el seu interès, no dóna al camperol cap garantia de respectar-li la terra que conrea. I per altre cantó, davant del perill greu de l'emigració, s'afanya a evitar-la i fins promet atorgar compensacions que facin més suportable i més humana la situació del treballador del camp.

Com lligareu aquests dos procediments? El propietari mateix, no el veu, el dualisme que enclou la seva conducta?

Perquè ressalti més aquesta incoherència del procedir misteriós dels propietaris de la terra, insistim sobre la qüestió.

ANDREU DE LA VALL

Smoking, per què no?...

HE llegit, fa una colla de dies, al matí, el diari "La Nau". El que signa M. l'Aire de Carrer del dia 12, no tinc l'honor de conèixer-lo; és dir, potser el conec, però no pas darrera la M. El seu ben escrit article m'ha agradat, i es comprèn que així sigui, perquè li he trobat més d'un punt de coincidència.

També he llegit, i m'ha agradat força, "Voto per l'smoking!", de Domènec Guansé, uns dies després a "La Nau".

Diu el senyor M. que troba perillós, i l'entenc perfectament, que a les estrenes, a les festes, a les solemnitats, als homenatges no s'hi pugui o no s'hi hagi d'anar si no es du posat un smoking i, naturalment, lògicament, tot allò que el dur smoking posat comporta.

No sé si el senyor Soldevila (don Carles), amb l'amistat del qual jo tinc l'honor de comptar, posat en el cas de fer de Petroni, em privaria o m'advertiria de la inconveniència o de la incorrecció que fóra l'entrar a la platea del Palau de la Nostra Música, posem per cas, duent posada l'americana que duc. Jo crec que no em privaria d'entrar; més aviat em diria tot seguit que passés i, en tot cas, que m'amagués, més aviat que no em deixés veure. I jo, comprenent tot l'abast psicològic i "sociològic" del cas, m'esmunyiria com un tigre domesticat, cap a la dreta o cap a l'esquerra—probabilíssimament cap a l'esquerra—i fruiria igual de la música, de la festa, o de les

càlides exhalacions de l'homenatge, o dels esclats tempestuosos de l'entusiasme dels que vestíen els smokings amb tot allò que comporta el dur-ne.

El que a mi em preocupa, però, no és si em deixarien entrar o no.

L'americana o l'smoking, per a mi, i per al senyor Soldevila i per al senyor M., no són determinants de qualitat psicològica ni "sociològica". I dient això, tinc l'atreuiment de voler fer un honor espiritual al meu il·lustre amic i al meu desconegut simpàtic.

Si a les estrenes, del Paralel, o del Passeig de Gràcia, o de la Rambla, no havien d'anar-hi més que els smokings, tant se valdria que els smokings romanguessin a l'armari, amb els seus penjadors—que també els penjadors tenen la seva ànima, ni que sigui de filferro.

A mi el que em preocupa és el veure com un minyó que de petit ha dut bata, com jo, en posar-se un smoking amb tot allò o sense tot allò que el dur smoking comporta, ja no m'ha mirat com quan érem tots dos al mateix carrer o dalt de la mateixa figura dels "Quartels Nous" de la Traversera. I em preocupa per la senzilla i per a mi òbvia raó següent: Si quedem, en principi, en teoria, que el dur smoking amb tots els seus ets i uts significa elevació espiritual, intel·lectual, enfortiment moral, assoliment d'una més pura o més purificable consciència, un concepte més noble, més bo, de la vida, de la humanitat, en bona hora que l'smoking signifiqui o vulgui signifiqui

car distinció social en el sentit de relació social, i que a les estrenes, a les festes, a les solemnitats, als homenatges, s'hi vegi una marcada tendència a concórrer-hi abillat d'smoking. Ara, si l'smoking només significa el que generalment significa ara per ara i com ara, amb tots els respectes, tinc gairebé la seguretat que no m'hi pendran pas per altre; i això prescindint de la lleu circumstància exposada pel senyor M.: que no tots els obrers "poden comprar-se un smoking", cosa que es veu que no ha cavillat gaire abans de dir-la, perquè la meua mare i el meu pare eren humils i jo no he passat mai de treballador i d'obrer, tan intel·lectual com vulgueu, però sempre he viscut del que he cobrat per la meua labor, i jo i molts companys meus hem dut smoking, i ben bé que ens esqueia i força tropa que fèiem, i més d'una damisella ens havia preferit a nosaltres que a d'altres smokings dins dels quals només hi havia l'ànima de filferro del penjador.

Més clar, es pot ésser ben aristocrata i anar en mànigues de camisa i àdhuc en samarreta i fins sense samarreta, car una hora o altra hom ha de restar de pèl a pèl, per més noble, comte, marquès, duc, arxiduc, príncep, rei, emperador, pare sant o déu que se digui.

Car ja he dit que si la noblesa no ha d'ésser més enllà del que hom dugui per cobrir-se la pell, tant se val que no se'n posi d'smoking.

Jo no he oblidat mai que vinc del primer home, digui's Adam o digui's com se vulgui; i crec que no dec oblidar que el meu deure absolut és superar-me en allò que signifiqui perfeccionament moral i material per a mi, tot i no deixant de significar-ho per als altres; i dic, finalment, que si dur smoking els meus amics ha de significar menystinença d'ells a mi, val més que es cali foc a totes les fàbriques de panys negres i de seda negra, i que els homes tornem a l'estat i al tarannà primitius, i que tornem a començar el camí d'una humanitat millor.

Els representants diplomàtics dels Soviets jo els he vist, a les revistes, amb peça llarga i barret de tres pisos, i alguns bona patxoça feien.

De Jesús i els seus apòstols sí queestic segur que no en van gastar mai d'smoking ni peça llarga, ni Adam tampoc; aquests bons minyons no en van gastar, però, perquè no s'estilaven aquestes eines en aquells temps.

Quedem, doncs, que de peça negra i solapes de seda se'n pot dur sempre que això, aquesta habitud o aquesta regla, signifiqui una millora espiritual i un no apartament inconscient o voluntari de la massa, que és l'origen de tots, o sigui el poble; perquè fins Déu, que em sembla que està més amunt que tot i que tots, quan s'encarnà, ho féu en les puríssimes entranyes d'una filla del poble, no pas en les de la filla d'un rei.

Eduard LOPEZ-NERIN.

PORT DE LA SELVA

EN un diari barceloní, el nostre compatriota Dalmat Costa, ha fet unes manifestacions, doll de sinceritat, vessant de noblesa. Potser una cruesa massa accentuada, en manifestar l'efecte tristíssim que li produí el comportament de la nostra joventut al "Festival del Vell mariner", organitzat pel Patronat Local i les causes que, al seu juí, ho motivà, han fet que uns quants joves irreflexius s'indignessin de mala manera. Jo crec, i amb mi vull comptar-hi la gent assenyada, que no n'hi ha per tant ni molt menys. La conducta observada per part d'aquesta minoria joventut, en comentar la crònica de referència, potser malaconsellada —la joventut— per algun de més madur, no fa res més que confirmar com estava d'encertat el nostre amic Dalmat. No sabem si tot això haurà anat a les seves orelles. Val més.

Sabem perfectament que Dalmat Costa està saturat del grau de cultura necessari, perquè les seves observacions, equivocades o no, ens mereixin més respecte i conside-

ració que el que li haveu propinat, gratuïtament, aquests dies, absurdament, a les taules de cafè.

Ell ha demostrat d'una manera ben palesa, professar un amor intens als nostres vells i a la nostra vila, que no s'hi ha pensat gens en donar la cara de la manera més noble per dir-nos el que ell pensava.

Amor als vells, és amor a nosaltres mateixos. Almenys per instint de conservació, hem de professar lleialment aquest amor.

Al meu entenedor, Dalmat Costa, mereix els elogis, precisament per part de tota la joventut sense excepció.

TAXONERA.

CALDES DE MONTBUY

SEMBLA que els nostres aficionats del Círcol hagin quedat aturats després de les bones sembrades de cultura que ens han fet conèixer en el nostre teatre.

Seguiu avant com fins ara; representeu obres de cultura i de bondat; obres que ens ensenyin a defensar-nos, a fer-nos forts per poder seguir el camí més recte i honrat, no obres que ens ensopeixin els cervells i no ens facin conèixer cap classe de vibració, sinó obres de cultura i d'ideal; i veureu com d'aquesta manera tindrem un poble conscient y despert.

Si sembrau llavors de cultura, veureu com tindreu bons plançons, forts de consciència i de bondat; que sabran tallar les branques xacroses i corcades, i d'aquesta manera treure la malura de l'enveja y del caciquisme.

Ara esperem, que, per la temporada vinent de teatre, debutareu amb una obra digna d'un bon escriptor. Gràcies per avant, si així obren en bé de tots.

UN CALDERÍ.

MONISTROL

AMB tant de temps que fa que hi ha l'aigua instal·lada en la part alta del poble, no ens havíem dignat senyalar la nostra complaença. Gràcies a l'Ajuntament s'han pogut veure realitzats aquells projectes dels monistolencs.

Amb el respecte més sincer, demanem que ens perdonin.

Però no és això el que ens porta a escriure; no és això sol; també té la culpa (?) aquell quadret tan ben posat que hi ha a la sala de Sessions del Consistori, aquell quadret que abraça un gran i bellíssim casal amb una plaça parc-jardí al peu.

Es tracta del projecte de l'Escola Graduada amb la urbanització de la plaça de la Font Gran.

Ara parlem, i parlem francament.

Si bé era d'interès la portada d'aigües a domicili, no ho és tant o més la realització del projecte de l'Escola Graduada?

Amb aquella s'inicià una tasca meritòria, digna del millor agraïment; però ara caldria continuar-la, avançar fins a viure la plena llum.

Es necessari que tots els monistolencs hi posem el nostre esforç, cal que tots vivim el mateix anhel.

Hem de recordar que les escoles fan els homes intel·ligents, i si aquestes són grans i ben perfeccionades, més grans i més perfeccionats seran els cervells que hi hagin pogut aprendre.

Veins, hem fet el primer pas per al millorament de la nostra vila; juntem-nos i amb l'ajut dels nostres benivolguts capdavanters, fem tasca profitosa... Una Escola Graduada és la millor, la més gran, la més interessant de les obres. És la joia de totes les joies del poble, és la seva Casa.

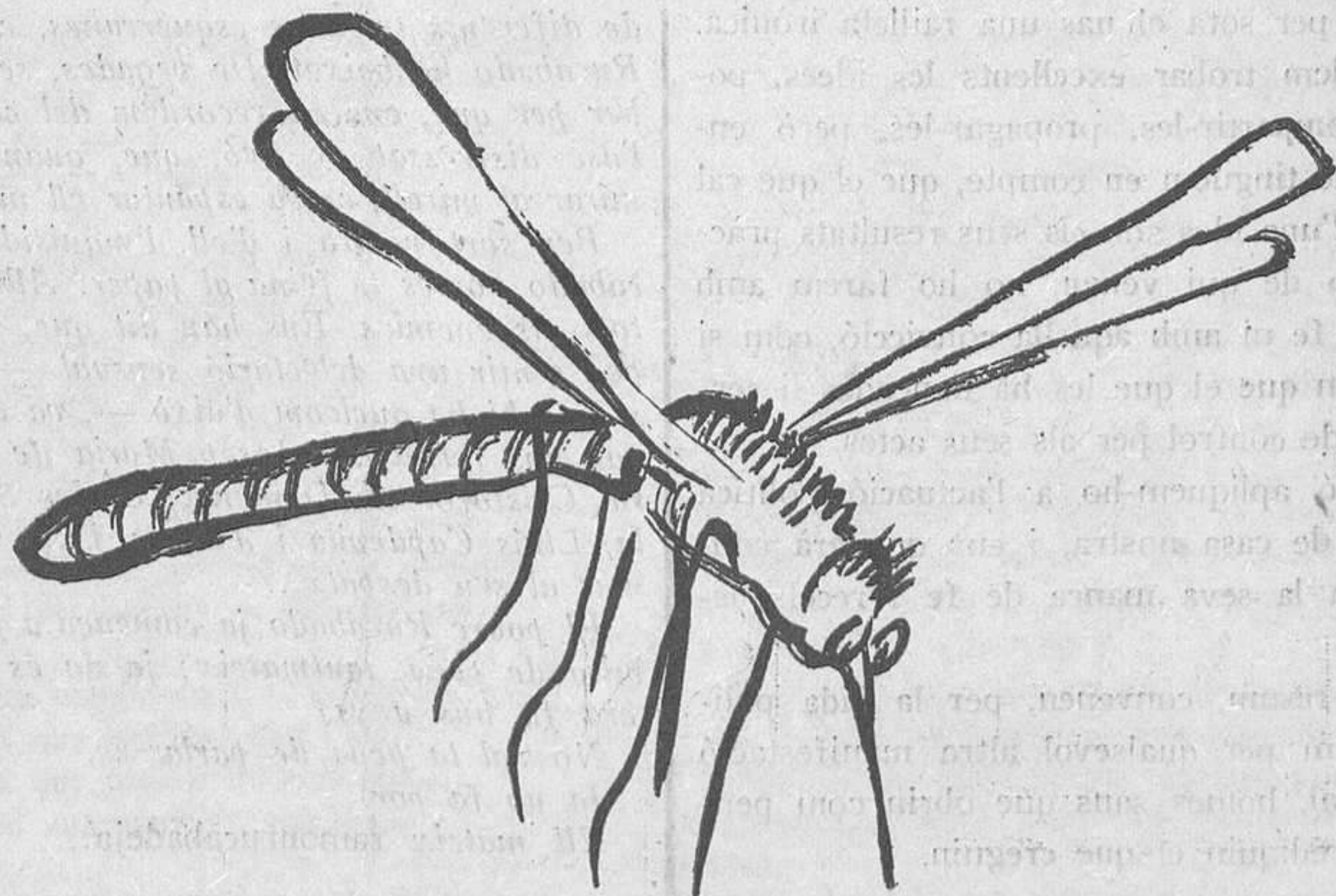
Una escola amb tres mestres i un director que siguin capaços de fer-se estimar.

Què més podem desitjar?

Perfecte AMELLA.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Imp. "La Campana". — Om, 8. — Barcelona

—Amb tants avions i dirigibles, aviat no podem viure ni nosaltres.